

f 3.— insturen (zooveel kost het werk) kan het boek verschijnen. Het adres is: Fr. Zimmermann, Oftersheim, Mannheimerstr. 126, Post Schwetzingen, Freistaat Baden.

Natuurlijk zijn wij gaarne bereid, eventueele kleine bijdragen in ontvangst te nemen en op te zenden.

Vier Ambachtstr. 81a. Rotterdam.

JANSEN EN WACHTER.

Gifmengers. — Naar aanleiding van „De Gifmengers” in De Lev. Nat. van 1 Oct. het volgende.

Op het buitentje van mijn grootvader te Serooskerke (W.) werden eenige uit het nest gevallen jonge merels in een kooi buiten geplaatst; de tralies zoodanig verbogen dat de ouden goed bij de kleinen konden om ze te voeren. Den volgenden morgen vond men de diertjes alle met de bekjes vol klei gestopt dood liggen.

In mijn tuin in Middelburg waren jonge lijsters uitgekomen. Een er van werd door mijn buurman gevangen en gekortwiekt. Hij wist echter weer in mijn tuin te komen waar ik hem op den grond en op lage takjes zag scharrelen. Den volgenden morgen vond ik hem met een diepe wond in zijn keel dood liggen. Een roofvogel of kat zou hem opgegeten hebben. Wij meenden dus dat de vader of moeder hun verminkt (gekortwiekt) jong hadden gedood. Wat denkt u van deze voorbeelden?

Middelburg, 29. Oct. '23.

A. OGTEROP

Herfstbeweging. — 11 October was er op 't land tusschen de Meern en Montfoort een troep van eenige duizendtallen kieviten.

Heden 18 Oct. verzamelde er zich weer een heel groot aantal. Er waren er echter minder dan verleden week.

Montfoort, 18 Oct. 1923.

C. J. v. HEEMSKERCK.

Nieuws van Rottumeroog Wadden en Platen. — Op Rottumeroog broedden dit jaar ook weer enkele paren *Larus canus*, eveneens op de Noordwestplaat. Bij de boerderij hield zich een paartje *zwarte Roodstaartjes* op, dat daar ook reeds een paar weken eerder (ik was op Rottumeroog 7, 8 en 9 Juli), zijn waargenomen als vliegenvangertjes, bepaald door de grauwe kleur en de wijze, waarop de beide roodstaartjes vanaf het wrakhouthek vliegjes vingen. Van broeden of verzorging van jongen was niets te bemerken tijdens mijn verblijf. De voogd had er ook niets van bemerkt. Toch aardig, zwarte roodstaartjes op Rottumeroog, zouden zij de boerderij voor een rotsklomp hebben aangezien?

Ook moet er weer een *koekoek* op het eilandje zijn groot gebracht. (Vgl. „Vogeltrek op Rottumeroog. Brouwer en Verwey, Ardea 1922). Een *zanglijster* hield zich op in de duindoorns achter de loods van den reddingsschipper. Van vroegen trek heb ik weinig gemerkt. 'n Enkele *kokmeeuw* of *kievit* en 'n *gierzwaluw* (van de Groningsche kust?) lieten zich zien en passeerden in W. richting.

Later op de platen tusschen R. en Schiermonnikoog zijnde (Noordwest- en Boschplaat en Simonszand) zagen wij wel hoe hoog in de lucht in groote cirkels *Sterns* zich gereedmaakten voor den terugtocht naar het Westen. Het was een prachtig gezicht die zilverwitte vogels hoog in de blauwe lucht te zien manoeuvreeren!

Op de Bankplaat passeerden ook enkele *Gr. Sterns* (*St. cantiana*), die vroeger in zoo'n groote massa op Rottumeroog genesteld hebben. Zeer waarschijnlijk broeden zij nog in enkele paartjes op het Simonszand, waarop nog enkele kleine duintjes staan en voortdurend enkele *Gr. Sterns* met vischjes af en aanvlogen.

Op de slijkerige platen wemelde het reeds weer van wulpen, meeuwen, sterns, scholcksters en strandloopers. Vogels wier broedsel mislukt is of die ongetrouwd gebleven zijn? Van de bergeenden dreven heele koppels op zee, vooral bij de Oostpunt van Schiermonnikoog. Toen wij daar samen langs zeilden kwamen wij telkens een troepje tegen, het mannetje rondvliegend heesch en angstig roepend, het wijfje bleef de jongen vergezellen. Als wij dicht naderden dook de heele familie onder. Ook de bergeenden-moeders dragen haar jongen op den rug.

Geweldig groot was soms bij de samenvoeging van twee stroomrichtingen het aantal kwallen. Randen van een paar meter breedte en enkele kilometers lang dreven op den